

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobců: **a) B. T., b) nezl. U. A. M.**, žalobce b) zastoupen žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, oba zast. JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem se sídlem Brno, Vránova 39, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2007, čj. OAM-325/LE-05-ZA07-2006, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2007, č. j. 56 Az 86/2007 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatelů, advokátu JUDr. Martinu Šmerdovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 13 066,20 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadli žalobci v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 4. 2007, čj. OAM-325/LE-05-ZA07-2006. Rozhodnutím správního orgánu nebyla žalobcům udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Soud se zcela ztotožnil se závěry žalovaného, že žalobcům není možno udělit mezinárodní ochranu dle § 12 písm. b) a § 14a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, neboť na jejich straně nelze konstatovat obavy z pronásledování z důvodu jejich náboženství.

Veškeré námitky žalobkyně a) směřovaly k porušování náboženské svobody v Kazachstánu, tedy okolnostem, které bylo nutno zvažovat v případě manžela a otce žalobců. Nijak se ovšem nevztahovaly ke skutečnostem zjištěným v řízení o žádosti žalobců. Tito žádné potíže z důvodu svého náboženství neměli a ani z informací o zemi původu nevyplynula možnost pronásledování pouze kvůli náboženskému vyznání. Problematikou oprávněnosti požadavku registrace náboženských společností (důvod žádosti o mezinárodní ochranu manžela a otce žalobců) se správní orgán nezabýval a ani soud neshledal potřebu tak učinit, neboť se nejedná o problém žalobců. Žalobkyně a) způsobem praktikování víry nikterak nevyvolávala zájem policie ani jiných státních orgánů ani neporušovala žádné předpisy. Policie projevovala zájem pouze o jejího manžela. Žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně a) proto, aby mohla žít se svým manželem. Samotná obava o manžela za situace, kdy ona sama žádné problémy neměla, však nemůže na její straně zakládat důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Rovněž s úvahou žalovaného o možnostech udělení doplňkové mezinárodní ochrany se soud ztotožnil. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny nebyly dány, neboť nebyla splněna základní podmínka, totiž udělení mezinárodní ochrany rodinnému příslušníkovi.

Rozsudek krajského soudu napadli žalobci (dále též „stěžovatelé“) kasační stížností z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Věc stěžovatelů měla být podle stěžovatelky posuzována společně s věcí jejího manžela, která s jejich případem úzce skutkově i právně souvisí. Závěr soudu, že v případě stěžovatelky není nutno zabývat se oprávněností požadavku na registraci náboženské skupiny, které je členkou, je pak v přímém rozporu se všemi skutečnostmi a důvody, které stěžovatelka na podporu své žádosti o udělení azylu uvedla. Ustanovený advokát stěžovatelů následně doplnil kasační stížnost zejména zpochybněním části odůvodnění rozhodnutí žalovaného, podle níž stěžovatelka praktikovala svou víru způsobem, jenž nikterak nebyl v rozporu se zákony, které projevy náboženské víry vymezovaly. Toto konstatování nemá podle stěžovatelů oporu ve spisech. Nelze podle jejich názoru dovodit, že určité jednání nemohlo vyústit v legální obvinění z porušení zákona nebo že zákony projevy náboženské víry určitým způsobem vymezovaly v případě, že správní orgán tento zákon nepoužil jako důkazní materiál a jeho přesný obsah nezná.

Pravý islám je neregistrovanou náboženskou společností, do níž stěžovatelka vstoupila před sňatkem a pouze soukromý projev víry ji prozatím uchránil před návštěvou policie nebo jinou intervencí státních orgánů. Krajský soud považuje pravý islám za náboženství, nikoli náboženskou skupinu a na této skutečnosti staví své odůvodnění. Dále se podle stěžovatelů bez řádných podkladů domnívá, že stěžovatelka není členkou žádné náboženské společnosti. Stěžovatelé mají za to, že takový postup není legitimní. Pro rozhodnutí je důležité, zda byla stěžovatelka členkou nezaregistrované náboženské společnosti, a absence takové znalosti zakládá nedostatek důvodů rozhodnutí.

Přijatelnost kasační stížnosti spatřují stěžovatelé v tom, že správní orgán i soud opírají svá rozhodnutí o obecně závazné právní předpisy cizího státu, které však neprovedly jako důkaz. Nejvyšší správní soud by se měl proto věcí zabývat a vyjádřit, zda je možné na základě nepřímých podkladů vyvozovat obsah normativních právních aktů

cizího státu a opírat se o takové akty v rámci procesu správního uvážení, resp. k tomu, zda zásada, že soud zná právo, se vztahuje i na právní předpisy cizího státu.

Při rozhodování o kasační stížnosti stěžovatelů musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Předně tak zkoumal, je-li kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a s. ř. s., tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Jako důvod přijatelnosti podané kasační stížnosti stěžovatelé uvedli, že správní orgán i soud odůvodnily svá rozhodnutí obecně závaznými právními předpisy cizího státu, které však neprovedli jako důkaz. Nejvyšší správní soud by měl proto podle stěžovatelů zodpovědět otázku, zda je možné na základě nepřímých podkladů vyvozovat obsah normativních právních aktů cizího státu. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že k takto nastíněné situaci v daném případě nedošlo. Správní orgán, jakož i krajský soud pouze uvedli, že důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu manžel stěžovatelky, tj. aktivní členství v neregistrované náboženské organizaci, se nevztahují na stěžovatele. (Skutečnost, že pro náboženské společnosti platí podle kazašských právních předpisů povinnost registrace, nicméně zřetelně vyplývá z podkladů správního rozhodnutí. Ve zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2005, která je součástí správního spisu, se uvádí, že zákon po novele „jasně stanoví, že náboženské skupiny jsou povinny se zaregistrovat u státu a v jednotlivých regionech, kde mají kongregace. ... Náboženské organizace se musejí zaregistrovat, aby získaly právní subjektivitu, aby mohly jednat jako právnická osoba a kupovat nebo si pronajímat nemovitosti, přijímat zaměstnance nebo provádět jiné právní úkony.“ Ve vztahu ke svobodě spolčování se ve zprávě uvádí, že „jakákoli veřejná organizace založená občany, včetně náboženských skupin, musí být zaregistrována u ministerstva spravedlnosti, a její pobočky v každém regionu, v němž dotyčná organizace provozuje svoji činnost. Účast na činnosti nezaregistrovaných veřejných organizací může vést k uložení trestu za správní přestupek nebo k uložení trestu za trestný čin, např. v podobě pokuty, zrušení, podmíněného trestu nebo nepodmíněného trestu odnětí svobody.“) Jelikož však uvedené skutečnosti nebyly pro rozhodnutí v případě stěžovatelů určující, nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu žalovanému ani krajskému soudu vytýkat, že k této otázce neprováděly podrobnější dokazování.

Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Situací, kdy žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, se již dříve Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost dle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatelů náleží v souladu s § 11 písm. b), d) a f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za tři úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 10 080 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 900 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 10 980 Kč. Režijní paušál za další tři úkony ve výši 900 Kč Nejvyšší správní soud ustanovenému advokátovi nepřiznal, neboť částka odpovídající režijnímu paušálu slouží jako úhrada běžných provozních nákladů s provedením úkonu právní služby spojených a v daném případě šlo ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu o tři tzv. úkony společné. Režijní paušál proto náleží za každý takový společný úkon pouze jednou.

Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 2 086,20 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 13 066,20 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. dubna 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu